

Załącznik
do Uchwały Nr.....
Rady Miejskiej w Chrzanowie
z dnia .....

GMINNY PROGRAM OSŁONOWY

„SENIORZY W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ GMINY CHRZANÓW”

NA ROK 2024

Kontynuacja programu z roku 2023

Chrzanów 2024

SPIS TREŚCI

	strona
I. Podstawa prawna programu.....	3
II. Sprawozdanie z realizacji programu „Seniorzy w Społeczności Lokalnej Gminy Chrzanów” za rok2023.....	3
III. Diagnoza sytuacji warunkująca kontynuację programu w roku 2024.....	12
IV. Cel programu w roku 2024.....	16
V. Adresaci programu	17
VI. Zasady realizacji programu.....	17
VII. Finansowanie programu.....	20
VIII. Kryteria kwalifikujące do objęcia programem	20
IX. Realizator programu	21
X. Okres realizacji programu.....	21
XI. Ewaluacja programu.....	21

I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

1. Gminny Program „Seniorzy w Społeczności Lokalnej Gminy Chrzanów” na rok 2024, zwany dalej Programem jest programem osłonowym w rozumieniu przepisu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r., poz. 901 z późn. zm.) dotyczącym realizacji zadań własnych Gminy.
2. Program jest utworzony w związku z ustanowieniem przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej rządowego programu „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW NA ROK 2024”.
3. Program będzie realizowany w terminie od dnia 1 lutego 2024 roku do dnia 31 grudnia 2024 roku i obejmie swoim zasięgiem seniorów w wieku 60 lat i więcej z terenu Gminy Chrzanów.
4. Wskazany Program jest kolejną – trzecią odsłoną, a zarazem kontynuacją Gminnego Programu Osłonowego „Seniorzy w Społeczności Lokalnej Gminy Chrzanów” z roku 2022 oraz z roku 2023.

II. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU „SENIORZY W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ GMINY CHRZANÓW” ZA ROK 2023

W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie po raz drugi przystąpił do realizacji Gminnego Programu Osłonowego pn. „*Seniorzy w społeczności lokalnej Gminy Chrzanów*”, podjętego uchwałą nr LIII/563/2023 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 21 marca 2023 roku, wynikającego z rządowego programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Korpus wsparcia seniorów na rok 2023”.

Za cel główny Programu przyjęto zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej poprzez świadczenie usług wynikających z rozeznania potrzeb na terenie Gminy Chrzanów, poprawę poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych oraz pomoc w integracji społecznej. Cel główny Programu realizowany był poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych, poprzez umożliwienie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie Gminy Chrzanów w realizacji świadczenia usług opiekuńczych – **MODUŁ II** Programu „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023”.

2. Podniesienie aktywności społecznej osób starszych i polepszenie ich integralności ze środowiskiem lokalnym – **MODUŁ III** Programu „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023”.

Działania w zakresie Modułu II skierowane zostały na pomoc seniorom w wieku 65 lat i więcej z terenu Gminy Chrzanów w ich środowisku zamieszkania, z zamiarem podniesienia poziomu bezpieczeństwa oraz umożliwienia samodzielnego funkcjonowania, zwłaszcza osobom mającym ograniczenia w tym zakresie, ze względu na stan zdrowia. Odbiorcami wsparcia były osoby prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe, ale również osoby wspólnie zamieszkujące ze swoimi bliskimi, którzy nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich indywidualnym potrzebom. Zadanie w ramach Modułu II realizowane było w formie tzw. „opieki na odległość”, z wykorzystaniem opasek bezpieczeństwa, dla których uruchomiona została usługa teleopieki. Głównym realizatorem programu był Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, wykorzystujący własne zasoby kadrowe do organizacji i koordynacji działań z obszaru wskazanego Modułu. Wyposażenie seniorów z terenu Gminy Chrzanów w „opaskę bezpieczeństwa” poprzedzone było analizą potrzeb. Osoby zainteresowane tą formą pomocy zgłaszały taką potrzebę telefonicznie oraz bezpośrednio w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie. W związku z koniecznością weryfikacji sytuacji zdrowotnej, a także socjalno-bytowej, w tym rodzinnej, przeprowadzane były ankiety ukazujące aktualną sytuację osób zainteresowanych wsparciem teleopieki. Wybór uczestników Modułu II podyktowany był wprowadzoną normą optymalizacji działań pomocowych, jednakże był niezależny od kryterium dochodowego osoby, tym samym wsparcia udzielano z pominięciem decyzji administracyjnej. Osoba zakwalifikowana do usługi teleopieki na odległość informowana była o szczegółowym zakresie wsparcia oraz o terminach świadczenia usługi. Zgodnie z założeniami programowymi, „opieki na odległość” była formą nieodpłatną, polegającą na całodobowym monitoringu stanu zdrowia seniorów z terenu Gminy Chrzanów, przy wykorzystaniu opasek bezpieczeństwa o charakterze certyfikowanych wyrobów medycznych. Usługa teleopieki sfinansowana była w 80% z dotacji celowej z budżetu państwa, jako formy dofinansowania zadań własnych z zakresu pomocy społecznej przy jednoczesnym udziale środków własnych gminy w wysokości 20% kosztów całkowitych, przewidzianych na realizację zadania – w myśl zapisów art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Do realizacji usługi „opieki na odległość” wykorzystano 100 sztuk opasek bezpieczeństwa, będących w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie,

w związku z ich zakupem w roku 2022. System teleopieki gwarantował natychmiastowe powiadomianie służb ratunkowych o sytuacji zagrożenia zdrowia i życia seniorów. System reagował automatycznie w przypadku spadku parametrów życiowych, z uwagi na dokonywane systematyczne pomiary ciśnienia, pulsu i saturacji, a także w sytuacji odnotowania upadku seniora, dzięki wbudowanemu w opaskach detektorowi nagłej zmiany pozycji. Urządzenie opaski, za pośrednictwem przycisku bezpieczeństwa S.O.S. umożliwiało seniorom bezpośrednie komunikowanie się z centrum obsługi w razie konieczności zgłoszenia złego samopoczucia. Dodatkową ochronę seniorom zapewniał lokalizator GPS, umożliwiający precyzyjne namierzenie aktualnego miejsca pobytu.

Z usługi „opasek bezpieczeństwa” seniorzy mieli możliwość pełnego korzystania w okresie od czerwca 2023 roku do końca grudnia 2023 roku. Celem rozdystrybuowania opasek bezpieczeństwa wśród osób samotnych i/lub z ograniczoną możliwością samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie w roku 2022 przeprowadził działania promocyjne na szeroką skalę, skutkujące dużym zainteresowaniem usługą teleopieki wśród seniorów z terenu Gminy Chrzanów i brakiem konieczności dalszych działań reklamowych w roku 2023. Do rozpowszechnienia informacji o realizowanym wsparciu, w dużej mierze przyczynili się dotychczasowi użytkownicy usługi teleopieki, rekomendując jej skuteczność wśród swoich znajomych i rodziny, czego następstwem było duże zainteresowanie tego rodzaju wsparciem w środowisku lokalnym.

Za sprawą usługi teleopieki, zapewniono wsparcia wszystkim zainteresowanym osobom powyżej 65 roku życia, deklarujących Gminę Chrzanów, jako centrum aktywności życiowej. Liczba odbiorców na przestrzeni siedmiu miesięcy trwania usługi teleopieki była zmienna, z uwagi na zmieniające się potrzeby seniorów. We wskazanym czasookresie centrum obsługi odnotowało 300 połączeń z i do Telecentrum, przez wzgląd na rozmaite zdarzenia – czy to odnotowany upadek czy niepokojące parametry życiowe. Użytkownicy opasek bezpieczeństwa aż w 129 przypadkach skorzystali z przycisku bezpieczeństwa „SOS”. W większości przypadków udzielona została teleporada, jednakże trzykrotnie konieczna była interwencja zespołu ratownictwa medycznego.

Reasumując, usługa teleopieki okazała się niezawodnym narzędziem do zwiększenia wśród seniorów poczucia bezpieczeństwa w zakresie zdrowotnym, ponadto aż w trzech przypadkach przyczynił się do ochrony zdrowia i życia. Dotychczasowi użytkownicy wyrazili chęć i potrzebę kontynuacji na ich rzecz tego typu pomocy.

W Module III za cel przyjęto przezwycięzenie izolacji społecznej odczuwanej przez osoby starsze. Zadanie to realizowane było w ramach projektu socjalnego pn. „*Radosna Druga Wiosna*”. Wspomniany projekt zakładał aktywizację seniorów poprzez ich integrację w moderowanej grupie wsparcia, wpływającą na umożliwienie im wyjścia z domu i nawiązania kontaktów w środowisku lokalnym. W roku 2023 kontynuowano spotkania w ramach „Klubu Seniora” w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie.

W roku 2023 w spotkaniach grupy uczestniczyło 12 seniorów (4 mężczyzn i 8 kobiet). W ramach projektu seniorzy mieli zapewniony transport na spotkanie i poczęstunek. W ramach grupy wsparcia odbyło się 14 spotkań, w tym 2 ze specjalistą z zakresu psychologii - arteterapii i kosmologii oraz 2 wycieczki i 3 wyjścia w plener. Seniorzy z Klubu Seniora wzięli również udział w Oplątku Maltańskim, zorganizowanym dla podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej. Spotkanie wigilijne odbyło się 16.12.2023r w Restauracji „Pod Jesionem” w Chrzanowie.

- **Spotkanie organizacyjne – integracyjne** – pierwsze spotkanie w roku 2023 poświęcone było integracji i ponownemu zawiązaniu grupy. W spotkaniu uczestniczyły osoby z roku poprzedniego, jak i nowo zaproszeni seniorzy, którzy wyrazili chęć uczestnictwa w zajęciach. Seniorom przedstawiono tegoroczny cel spotkań, zasady udziału w Grupie Wsparcia oraz rozdano harmonogram zajęć.
- **Warsztat artystyczny „Wielkanocne Palmy”** – w związku z nadchodzącymi Świątami Wielkanocnymi zorganizowano warsztat artystyczny, podczas których seniorzy wykonywali palmy, które następnie zabrali ze sobą do domu.
- **Spotkanie z tradycją i obyczajami** – spotkanie było poświęcone tradycjom i obyczajom związanymi z obchodami minionych świąt przeplatane poezją i śpiewem nawiązującą do okresu wielkanocnego.
- **Spotkanie muzyczne** – na spotkanie grupy wsparcia został zaproszony lokalny zespół wokalny „Senior Singers”. Zespół wykonuje muzykę rozrywkową i swoim repertuarem uświetnia lokalne wydarzenia oraz reprezentują Gminę Chrzanów na festiwalach w kraju, jak i za granicą. Zespół Senior Singers zaprezentował kilka utworów z własnego repertuaru oraz zaśpiewał kilka powszechnie znanych piosenek, do wykonania których mogli dołączyć się seniorzy.
- **Spotkanie kulinarne** – zorganizowano dla seniorów zajęcia kulinarne. Seniorzy dzielili się pomysłami na dania obiadowe. Królowały pomysły z lat wczesnego dzieciństwa seniorów, czyli okresu, w którym dostępność produktów spożywczych była mocno ograniczona.

- **Spotkanie ze specjalistą - kosmetyczka** – spotkanie było poświęcone zagadnieniu dbania o swój wygląd i w związku z tym został na nie zaproszony specjalista z zakresu kosmetyki. Podczas spotkania przedstawiono zasady dbania o siebie oraz seniorzy mogli skorzystać z drobnych zabiegów kosmetycznych.
- **Spotkanie z kulturą - wyjście do kawiarni oraz sesja zdjęciowa** – spotkanie rozpoczęło się spacerem po chrzanowskim rynku, co obudziło w seniorach wspomnienia Starego Miasta. Wrócili do czasów po II wojnie światowej oraz wspomnień z dzieciństwa tych miłych, ale także tych trudnych. Następnie seniorzy wypili kawę w artystycznej kawiarence, po czym udali się do parku przy Muzeum Mazarakich, gdzie odbyła się kostiumowa sesja zdjęciowa.
- **Spotkanie plenerowe – pieczone ziemniaki** – w związku z wakacyjną pogodą spotkanie miało miejsce na świeżym powietrzu. Cała grupa wyjechała w plener na tzw. „ziemniaki po cabańsku”. Potrawa jest jedną z lokalnych specjałów Gminy Chrzanów.
- **Warsztat wzmacniający kompetencje psychospołeczne** – prowadzący grupę zorganizowali warsztaty wzmacniające poczucie własnej wartości seniorów. Każdy z uczestników miał za zadanie stworzenie spersonalizowanej koperty na afirmację, którą następnie przekazywał drugiej osobie. Kolorowe karteczki z dobrą widomością, miłym komplementem i pozytywnym wzmocnieniem trafiły do artystycznie przyozdobionych kopert. W drugiej części warsztatu uczestnicy mieli za zadanie napisać do siebie list i opisać w nim zmiany, jakie już w ich życiu zaszły i jakie mogą zajść z powodu uczestnictwa w grupie wsparcia.
- **Spotkanie wyjazdowe - wycieczka do Czernej** – spotkanie miało formę pielgrzymki do Klasztoru Karmelitów Bosych w Czernej. Wyjazd zawierał również elementy integracyjne. W tym dniu jedna z uczestniczek grupy wsparcia obchodziła urodziny i seniorzy postanowili uczyć jej święto.
- **Spotkanie plenerowe – grill** – w związku z jesienną aurą kolejne spotkanie odbyło się w plenerze z tradycyjnymi kiełbaskami z grilla. Seniorzy zostali zaproszeni do Luszowic, gdzie na obiekcie rekreacyjno – sportowym należącym do Ochotniczej Straży Pożarnej, rozpalili grilla, przygotowali sałatkę z sezonowych warzyw i oddali się biesiadowaniu.
- **Spotkanie wyjazdowe do Kalwarii Zebrzydowskiej** – wyjazd był połączony z uczestnictwem we Mszy Świętej, obiadem w restauracji i spacerem po terenie Sanktuarium Kalwaryjskiego.

- **Biesiada Patriotyczna** – spotkanie w przeddzień Święta Niepodległości odbyło się w duchu patriotyzmu. Pierwsza część spotkania była warsztatem artystycznym, podczas którego każdy z seniorów otrzymał materiały na wykonanie biało – czerwonej flagi. W dalszej części spotkania seniorzy otrzymali śpiewniki z patriotycznymi pieśniami i wspólnie wykonali kilka piosenek.
- **Spotkanie edukacyjne – „Oszustwa i zagrożenia w wieku senioralnym”** – na spotkaniu został poruszony temat oszustw i zagrożeń, jakie czyhają w dzisiejszych czasach na starszych ludzi. Seniorzy bardzo chętnie dzielili się doświadczeniami z własnego życia, bądź z życia ich bliskich. Przestrzegali się między sobą i informowali o miejscach i ludziach, u których mogą otrzymać pomoc.
- **Warsztat mikołajkowy – spotkanie ze specjalistą – Arteterapia** – spotkanie muzyczno – plastyczne odbyło się w przedświątecznej atmosferze. Seniorzy pod okiem specjalisty wykonali kartki świąteczne oraz mieli okazję uczestniczyć w terapeutycznych zajęciach muzycznych.
- **Spotkanie wigilijne – Oplątek Maltański** – seniorzy uczestniczyli w spotkaniu XVIII Oplątka Maltańskiego zorganizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie oraz Zakon Maltański. Spotkanie miało charakter międzypokoleniowy Jego celem było wsparcie podopiecznych w okresie Świąt Bożego Narodzenia duchowo i materialnie. Uczestnicy Oplątka Maltańskiego mieli zapewniony ciepły posiłek i świąteczną paczkę, a dzieci spotkały się ze św. Mikołajem.
- **Podsumowywanie spotkań grupy wsparcia w roku 2023** – ostatnie spotkanie Grupy Wsparcia w roku 2023 kończące II edycję projektu socjalnego pt. „*Radosna druga wiosna*”. Seniorzy podsumowali wspólnie spędzony czas, podzielili się spostrzeżeniami i doświadczeniami oraz wyrazili chęć dalszych spotkań.

Podczas spotkań grupy wsparcia, uczestnicy mieli okazję na pogłębienie wzajemnych relacji, zbudowanie sieci wsparcia, poznanie możliwości ofertowej Gminy Chrzanów oraz spędzenie czasu w atmosferze akceptacji, zrozumienia i wzajemnej życzliwości. Wszyscy uczestnicy projektu „*Radosna Druga Wiosna*” zadeklarowali chęć uczestnictwa w zajęciach w następnym roku, wyrażając nadzieję, że będą one kontynuowane. Realizowany projekt spotkał się także z pozytywnym i ciepłym przejęciem środowiska lokalnego, z którego to wpłynęły sygnały do Ośrodka Pomocy Społecznej o chęci uczestnictwa w tego typu spotkaniach.

Do realizacji Modułu III Programu, oprócz Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie, przystąpiły także następujące instytucje z Gminy Chrzanów:

- Muzeum w Chrzanowie im. Ireny i Mieczysława Mazarakich,
- Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie,
- Miejski Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Chrzanowie.

Wszystkie te placówki wykazały się ogromną pomysłowością i zrozumieniem potrzeb osób starszych, organizując spotkania i wydarzenia, które cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród seniorów z Gminy Chrzanów. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że instytucje te zrealizowały wszystkie zajęcia w ramach własnych zasobów zarówno lokalowych, finansowych, jak i kadrowych.

Muzeum w Chrzanowie im. Ireny i Mieczysława Mazarakich

W roku 2023 muzeum wzorem lat ubiegłych zorganizowało „Weekend Seniora z kulturą”, w ramach którego miały miejsca następujące wydarzenia:

- konferencja *Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze ziemi chrzanowskiej*, Oddział Wystaw Czasowych Muzeum w Chrzanowie „Dom Urbańczyka”, ul. Aleja Henryka 16 – udział wzięło 25 seniorów
- zwiedzanie z kuratorem wystawy czasowej *„O husarii, Sobieskim i odsieczy wiedeńskiej”*, Oddział Wystaw Czasowych Muzeum w Chrzanowie „Dom Urbańczyka”, ul. Aleja Henryka 16 – 5 seniorów
- zwiedzanie z przewodnikiem wystawy stałej Muzeum w Chrzanowie, ul. Mickiewicza 13

Ponadto odbyły się spacer historyczne skierowane do seniorów:

1. Pod rękę z Muzealnikiem. Jak wyglądało i funkcjonowało Nasze miasto? – 30 osób
2. Spacer po cmentarzu żydowskim – 40 osób
3. Pod rękę z Muzealnikiem. Co było, a nie jest ... lecz pisze się w rejestr – 120 osób
4. Pod rękę z Muzealnikiem. Witaj szkoło! – 30 osób
5. Zwiedzanie cmentarza żydowskiego z przewodnikiem - w ramach Tygodnia Kultury Żydowskiej Sztetl Chrzanów – 37 osób
6. Śladami chrzanowskich Żydów. Spacer po mieście - w ramach Tygodnia Kultury Żydowskiej Sztetl Chrzanów – 28 osób

7. Spacer historyczny po cmentarzu parafialnym w Chrzanowie – 50 osób

Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie

Zgodnie z przyjętymi założeniami programowymi, chrzanowskie Centrum Usług Socjalnych w marcu 2023 roku ponownie uruchomiło profesjonalne wsparcie dedykowane seniorom z terenu Gminy Chrzanów, ukierunkowane na zaktywizowanie osób w wieku 65 lat, poprzez wzmocnienie poziomu motywacji do aktywnego udziału w życiu społecznym oraz eliminację ograniczeń, za sprawą wypracowanych stałych nawyków i właściwych zachowań.

Podjęta inicjatywa przybrała charakter spotkań cyklicznych o różnorodnej tematyce, które sfinansowane zostały ze środków własnych Centrum i zrealizowane z wykorzystaniem własnej bazy lokalowej. Na przestrzeni 10 miesięcy wsparciem objęto łącznie 7 seniorów, którzy wykazali się ogromnym zaangażowaniem w uczestnictwo w organizowanych spotkaniach w formie stacjonarnej.

Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie, zaproponowało osobom starszym bogaty program szkoleniowy, w ramach którego mieli oni okazję zapoznać się z taką tematyką jak:

- kształtowanie relacji z otoczeniem,
- profilaktyka zdrowia i bezpieczeństwo w kuchni
- racjonalne odżywianie dla ogólnej kondycji organizmu,

Tym samym zrealizowano założenia programowe, wycelowane w głównej mierze na działania o charakterze profilaktycznym z zakresu zdrowego trybu życia. W formie zajęć warsztatowych przeprowadzono ćwiczenia zdolności manualnych, ćwiczenia fizyczne, a także gimnastykę umysłu. Działania chrzanowskiego CUS rozszerzone zostały o prawidłowe relacje społeczne. Ponadto, seniorzy zaangażowani zostali w zajęcia wspierająco-aktywizujące, aromaterapię, czy biblioterapię.

Zaoferowane wsparcie przyczyniło się do poprawy kondycji fizycznej wśród seniorów, poprzez zmotywowanie ich do aktywności fizycznej, a także do wzmocnienia poziomu świadomości w obszarze prawidłowych nawyków żywieniowych i prozdrowotnych, zalecanych w wieku senioralnym. Seniorzy otrzymali wiedzę w jaki sposób na długo zachować sprawność umysłową, w tym usprawnić kreatywność i koncentrację oraz przedłużyć zdolności logicznego myślenia i zapamiętywania. Wprowadzone metody relaksacyjne zadziałały w zakresie zdrowia psychicznego, a zajęcia manualne przyczyniły się do poprawy sprawności ruchowej i zachowania właściwej koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie

MOKSiR kontynuował Akademię Seniora z roku ubiegłego, na które składały się: zajęcia ruchowe, plastyczne, teatralne. Utworzono Grupę Twórczą *Cumulus*. Folklorystki współpracowały przy organizacji gminnych dożynek oraz reprezentowały Ośrodek Kultury i miasto Chrzanów podczas wydarzenia „Zatorski karp na świątecznym stole”.

Kabaret *Siedmiu Wspaniałych* MOKSiR złożony z seniorów w roku 2023 zaprezentował dwa autorskie programy skeczów.

Funkcjonowanie Chóru Męskiego *Żaby*, a od października 2023 roku nowa sekcja Wielopokoleniowy Chór Rozrywkowy *Wniebogłosy*, będący świetnym sposobem na integrację dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych.

W październiku 2023 roku powołana została do życia nowa impreza – Senioralia. W jej ramach MOKSiR przygotował bogatą ofertę muzyczną, rozrywkową i artystyczną. W programie znalazły się występ śpiewaka, promocja tomiku poezji, dwie potańcówki oraz zajęcia ruchowe „zdrowy kręgosłup” w ramach Dnia Aktywnego Seniora.

Seniorzy objęci są zniżką na bilety wstępu do kina oraz na wybrane wydarzenia kulturalne. MOKSiR współpracuje z organizacjami i stowarzyszeniami zrzeszającymi seniorów, jak chociażby Uniwersytet Trzeciego Wieku w Chrzanowie.

Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie

Oferta Miejskiej Biblioteki Publicznej w Chrzanowie dedykowana dla seniorów stwarza szerokie możliwości wypełniania czasu wolnego zapewniając między innymi:

- Nieograniczony kontakt z literaturą:
- Dyskusyjny Klub Książki,
- Akademia Słowa (spotkania literackie z oprawą muzyczną),
- Sanatorium Czytelnicze – książka na receptę (biblioterapia).

Możliwość rozwijanie kompetencji kulturowych:

- Filmy dokumentalne, fabularne, teatr na DVD,
- Muzyka rozrywkowa i klasyczna (CD/winyl),
- Dyskusyjny Klub Filmowy – DKF (darmowy seans + dyskusja z moderatorem),
- Rozmowy o kulturze – Klub biblioteczny (dyskusja z moderatorem),

Możliwość edukacji w zakresie nowych technologii, zapobiegającej wykluczeniu cyfrowemu seniorów:

- Dostęp do komputerów z Internetem oraz bibliotecznej sieci Wi-Fi,

- Kursy komputerowe na poziomie podstawowym i średniozaawansowanym,

Możliwość aktywnego spędzania czasu oraz integracji także tej międzypokoleniowej:

- Pora dla Seniora (i nie tylko) (spotkania, prezentacje, wykłady),
- Gry planszowe i karciane (towarzyskie, logiczne, o tematyce ekonomicznej),

Ponadto w roku 2023 Biblioteka oferowała seniorom stałe, cykliczne wydarzenia, które każdy z uczestników mógł dobrać zgodnie z własnymi zainteresowaniami.

Oprócz Biblioteki Głównej w Chrzanowie, także filie biblioteki działające w sołectwach w Płazie, Balinie, Luszowicach i Pogorzycach oferują co miesiąc różnorodne wydarzenia z wolnym wstępem, takie jak: koncerty, spotkania autorskie, wystawy, warsztaty artystyczne, eventy okolicznościowe (kiermasze, konkursy, spacerzy) współpracując między innymi z Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Szpitalem Powiatowym w Chrzanowie, Kołami Gospodyń Wiejskich.

III. DIAGNOZA SYTUACJI WARUNKUJĄCA KONTYNUACJĘ PROGRAMU W ROKU 2024

Wdrożenie w roku 2024 programu osłonowego „*Seniorzy w Społeczności Lokalnej Gminy Chrzanów*” wynika z polityki społecznej gminy w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej, borykających się z problemem niesamodzielności w życiu codziennym, wynikającym z ograniczeń funkcjonalnych organizmu z racji wieku czy stanu zdrowia. Zgodnie z założeniem, podejmowane w ramach programu działania mają przyczynić się do wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa, w tym bezpiecznego funkcjonowania seniorów z terenu Gminy Chrzanów w ich środowisku zamieszkania. Kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, zakłada się pomoc seniorom prowadzącym samodzielne gospodarstwa domowe, ale także osobom, które wspólnie zamieszkują ze swoimi bliskimi, którzy na co dzień nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Program jest przedłużeniem działań zainicjonowanych w roku 2022, i kontynuowanych w roku 2023.

Gmina Chrzanów może poszczycić się wieloletnim, a tym samym bogatym doświadczeniem w obszarze wsparcia osób starszych, z uwagi na szereg organizowanych inicjatyw, zmierzających do poprawy jakości życia seniorów. Podejmowane działania zawsze były odpowiedzią na rozpoznane potrzeby i oczekiwania osób w wieku senioralnym, wywodzących się z terenu Gminy Chrzanów. Powyższe stwierdzenie najlepiej odzwierciedla ministerialny program „Wspieraj Seniora”, realizowany w latach 2020-2021, który przez wzgląd na uwidocznienie konkretnego zbioru potrzeb wśród seniorów stanowił podstawę do

wdrożenia w latach 2022-2023 programu „Korpus Wsparcia Seniorów”. Ten ostatni stał się z kolei podłożem do kontynuacji wyspecjalizowanego wsparcia w roku 2024, stanowiącego spójne ogniwo w zaspokajaniu wyrażanych potrzeb i podnoszeniu standardów życia.

W 2024 roku wsparcie realizowane będzie w oparciu o innowacyjne technologie, wspomagające opiekę nad seniorami, poprzez umożliwienie opieki na odległość, będącej najnowszym rozwiązaniem z świata cyfryzacji w zakresie usługi teleopieki. Podstawowym narzędziem, wykorzystywanym w tym celu, będzie znane już urządzenie bezpieczeństwa w formie opaski, umożliwiające całodobowe monitorowanie samopoczucia osób starszych. Uruchomiona usługa teleopieki zapewni kontynuację nowoczesnej formy sprawowania opieki nad osobami w wieku 60 lat i więcej, którzy z racji wieku bądź niepełnosprawności czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Wymagane jest, by opieka telemedyczna, poprzez oferowane w jej ramach działania, przyczyniła się do wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa wśród osób starszych, a także przedłużenia ich samodzielnego funkcjonowania w środowisku zamieszkania. Ważnym jest, by każdy senior, korzystający z usługi teleopieki, w sytuacji kryzysowej mógł szybko powiadomić osobę bliską czy też odpowiednie służby medyczne.

Na dzień 30 czerwca 2023 roku Gmina Chrzanów liczyła sobie 44 178 mieszkańców, w tym 34 129 osób zamieszkiwało miasto Chrzanów, a 10 049 to osoby zasiedlające tereny wiejskie. W ogólnej liczbie mieszkańców Gminy Chrzanów 10 357, to osoby powyżej 60 roku życia¹. Nadal wiodącą grupą problemów, z jaką borykają się najstarsi mieszkańcy Gminy Chrzanów jest: izolacja, niska aktywność społeczna oraz problemy zdrowotne i ekonomiczne.

OSOBY STARSZE KORZYSTAJĄCE ZE WSPARCIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W CHRZANOWIE	2021	2022	2023
KOBIETY 60+ ogółem	222	199	234
<i>w tym niepełnosprawni</i>	89	82	99
<i>w tym osoby objęte usługami opiekuńczymi</i>	82	97	121
MEŹCZYŹNI 60+ ogółem	233	210	204
<i>w tym niepełnosprawni)</i>	94	94	90
<i>w tym osoby objęte usługami opiekuńczymi</i>	45	44	49
RAZEM osoby starsze ogółem	455	409	438
<i>w tym niepełnosprawni</i>	183	176	189
<i>w tym osoby objęte UO usługami opiekuńczymi</i>	127	141	170

¹ Dane statystyczne GUS 2022

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie wynika, iż z oferowanego wsparcia w roku 2023 skorzystało łącznie 438 seniorów w wieku 60 lat i więcej, w tym 234 kobiet i 204 mężczyzn, borykających się z różnorodnymi problemami – ekonomicznymi, społecznymi i zdrowotnymi. Wśród łącznej liczby seniorów, regularnie korzystających w roku 2023 z pomocy Ośrodka, aż 43,2% stanowiły osoby z niepełnosprawnością, a 38,8 % objętych zostało wsparciem w formie usług opiekuńczych². Na tle lat wcześniejszych, obserwuje się tendencję wzrostową liczby osób niepełnosprawnych, korzystających z pomocy społecznej, tj. o 3,2 % w stosunku do roku 2021 i o 6,9 % w stosunku do roku 2022. Ponadto, odnotowano znaczny wzrost zapotrzebowania na wsparcie z zakresu usług społecznych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, które na przestrzeni trzech lat wzrosło aż o 25,3 %.

Dokonując analizy przedstawionych wskaźników ilości osób starszych w wieku 60 lat i więcej, korzystających z pomocy społecznej, należy wziąć pod uwagę fakt, że pomoc oferowana w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie, w dużej mierze uzależniona jest od kryterium dochodowego osoby, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, które niejednokrotnie dyskwalifikowało osobę zainteresowaną pomocą finansową do jej udzielenia. Zatem, chociaż powyższe liczby wskazują na dużą potrzebę wspierania osób starszych, to nie są one do końca miarodajne. Bardziej wiarygodnym wskaźnikiem jest liczba seniorów objętych wsparciem w ramach programu „Wspieraj Seniora”, realizowanego w Gminie Chrzanów od października 2020 roku do końca roku 2021 oraz osób objętych wsparciem w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” – edycja 2022 oraz 2023. Skalę problemu osób starszych ukazuje jednocześnie liczba uczestników i pozostałych osób zainteresowanych wsparciem w ramach programu ministerialnego „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, wdrożonego i organizowanego w Gminie Chrzanów w latach 2021-2023. Udział seniorów w tych programach nie był zależny od kryterium dochodowego, a jednocześnie odpowiadał na bieżące potrzeby w zakresie wsparcia w codziennych czynnościach, ze względu na ograniczenia funkcjonalne osób starszych. Dopiero te dane obrazują rzeczywisty wymiar potrzeb i ilości osób w wieku 60 lat i więcej, wymagających wsparcia środowiskowego.

Bilans inicjatyw podjętych w trakcie realizacji programu osłonowego „Seniorzy w Społeczności Lokalnej Gminy Chrzanów”, dokonany w postaci działań ewaluacyjnych z początkiem 2024 roku, pozwolił wstępnie ocenić efektywność i ogromną wartość realizowanego wsparcia. Zarówno dane obiektywne tj. liczba osób objętych pomocą, jak i dane subiektywne tj. zebrane informacje bezpośrednio od seniorów pokazują, jak ważnym obszarem

---

² Dane własne OPS, stan na styczeń 2023r.

wymagającym zabezpieczenia są działania wspierające seniorów w Gminie Chrzanów. Osoby starsze, objęte programem w głównej mierze, to osoby prowadzące samodzielne gospodarstwo domowe, samotne – pozbawione osób bliskich. Są to osoby, których stan psycho-fizyczny bardzo często powoduje izolację społeczną, wynikającą z lęku o własne zdrowie. Na podstawie zrealizowanego Programu, można wyodrębnić dwa główne obszary, wymagające zabezpieczenia na rzecz seniorów:

Pierwszy obszar – medyczny. W tym zakresie seniorzy oczekują wsparcia w obszarze profilaktyki zdrowia, polegającego na stałym i nieograniczonym dostępie do usług medycznych oraz całodobowym monitoringu sytuacji zdrowotnej.

Drugi obszar – przezwyciężenie izolacji społecznej. W tym obszarze znajdują się wszystkie działania, które pomagają seniorom pokonać szeroko rozumianą izolację społeczną, spowodowaną własnymi ograniczeniami. Udzielane wsparcie niejednokrotnie jest okazją do nawiązania kontaktów i relacji społecznych.

Powyższa analiza dotycząca zmian społecznych oraz potrzeby wsparcia osób starszych z Gminy Chrzanów, wskazuje, iż zasadnym jest objęcie grupy seniorów szczególną uwagą i wsparciem. Warto także w tym miejscu zaznaczyć, iż wsparcie to wpisuje się doskonale w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Chrzanów na lata 2024-2030, gdzie jeden z celów strategicznych brzmi: *Kompleksowa polityka senioralna*. Zgodnie z założeniami Strategii cel ten zostanie zrealizowany za sprawą wieloaspektowej aktywizacji osób starszych, a także poprzez udoskonalenie i rozwój usług dla osób starszych, przy jednoczesnym efektywnym wsparciu ich opiekunów.

Zgodnie z przyjętym kierunkiem działań, planuje się następujące rodzaje aktywności:

- działania na rzecz wzmocnienia samodzielności i wydłużenia przebywania seniorów w środowisku rodzinnym, w tym np.: wsparcie rodzin w procesie opieki domowej oraz czasowe odciążenie rodzin w obowiązkach sprawowania opieki nad osobą starszą i niesamodzielną (np. weekendowa lub godzinowa opieka w miejscu zamieszkania bądź w ośrodkach wsparcia), a także teleopieka (np. opaski życia);
- aktywizacja rodziny i środowiska sąsiedzkiego w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych osób starszych i niesamodzielnych;
- doskonalenie i rozwijanie systemu świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych;
- realizacja różnych form wsparcia finansowego i niefinansowego osób starszych;

- rozwijanie całodobowych i dziennych form wsparcia dla osób starszych, w tym poprzez współpracę z sektorem prywatnym i pozarządowym – zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami;
- promocja i edukacja na rzecz budowania pozytywnego postrzegania starości w społeczeństwie (kampanie społeczne, wydarzenia kulturalno-oświatowe, edukacja młodzieży itp.);
- współpraca i wsparcie różnych form samoorganizowania się seniorów: organizacji i stowarzyszeń seniorów, emerytów i rencistów, kombatanatów, Uniwersytetu III Wieku itp.;
- działania z zakresu animacji i integracji międzypokoleniowej, w tym m.in. realizacja wspólnych projektów we współpracy przedszkoli, szkół, instytucji kultury oraz klubów i stowarzyszeń osób starszych;
- rozwój i promocja oferty spędzania czasu wolnego dedykowanej osobom starszym, realizowanej przez lokalne instytucje kultury, rekreacji i sportu oraz organizacje pozarządowe;
- edukacja osób starszych – kształtowanie i promocja postaw związanych z uczeniem się przez całe życie oraz korzystaniem z kształcenia ustawicznego;
- działania na rzecz zwiększania umiejętności posługiwania się nowoczesnymi technologiami i korzystania z nowych mediów przez osoby starsze;
- działania na rzecz zwiększenia zaangażowania społeczno-obywatelskiego osób starszych oraz współpracy samorządu z nimi, w szczególności w zakresie planowania i realizowania kompleksowej polityki senioralnej (np. powołanie gminnej rady seniorów).

IV. CEL PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

Zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej, poprzez świadczenie usług wynikających z rozeznania potrzeb na terenie Gminy Chrzanów, poprawę poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych oraz pomoc w integracji społecznej.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych, poprzez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie Gminy Chrzanów w realizacji świadczenia usług opiekuńczych – w ramach **MODUŁU II** Programu „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024”. Realizacja Modułu II ma na celu wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na wiek i/lub stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.
2. Podniesienie aktywności społecznej osób starszych i polepszenie ich integralności ze środowiskiem lokalnym – w ramach **MODUŁU III** Projekt „Radosna Druga Wiosna”

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są osoby w wieku 60 lat i więcej, zamieszkujące teren Gminy Chrzanów, mające problemy z samodzielnym funkcjonowaniem w środowisku zamieszkania ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia oraz narażone na wykluczenie społeczne ze względu na wiek lub niepełnosprawność.

VI. ZASADY REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany w podziale na dwa moduły zadaniowe. Senior przystępujący do Programu może wziąć udział w jednym z wybranych modułów, jak i w obu modułach jednocześnie w zależności od potrzeb i możliwości.

Do programu będą kwalifikowane osoby spełniające kryteria w nim określone, zgłaszające się bezpośrednio lub telefonicznie do Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie.

MODUŁ II

„Opieka na odległość” jest jedną z najnowocześniejszych form sprawowania opieki nad osobami starszymi, schorowanymi, przebywającymi w okresie rekonwalescencji po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają

pomocy w codziennym funkcjonowaniu. To idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, jak i tych objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia jego stałe monitorowanie. Wykorzystywana w ramach teleopieki opaska bezpieczeństwa, umożliwia szybką reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia seniora, poprzez powiadomienie właściwych służb i udzielenia możliwie najszybszej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych. Rozwój współczesnego systemu opieki nad osobami starszymi doprowadził do rozwoju nowoczesnych technologii w tym obszarze. „Opieka na odległość” gwarantuje system bieżącego monitorowania parametrów życiowych seniora w miejscu jego zamieszkania oraz pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia seniora – zarówno spowodowanego problemami w zachwianiu funkcji życiowych, jak również w sytuacji wystąpienia incydentów w miejscu zamieszkania.

Poprawa bezpieczeństwa oraz zapewnienie możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania wśród osób starszych odbywać się będzie za sprawą umożliwienia dostępu do tzw. „opieki na odległość”. Realizacja usługi będzie polegała na obsłudze systemu teleopieki realizowanego z wykorzystaniem tzw. „opaski bezpieczeństwa”, zakupionej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie w ramach omawianego Programu w edycji na rok 2022.

Przyznawanie pomocy ramach Moduł II obejmuje:

1. Rozeznanie potrzeb seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”.
2. Dokonanie zakupu obsługi systemu teleopieki u wybranego realizatora usługi.
3. Osoby, które zgłoszą się do Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie bezpośrednio lub telefonicznie będą proszone o wypełnienie ankiety, której celem będzie weryfikacja potrzeb oraz zdiagnozowanie sytuacji zdrowotnej i rodzinnej danej osoby.
4. W przypadku, kiedy osoba będzie zakwalifikowana do udzielenia pomocy, pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie ustali z seniorem szczegółowy zakres wsparcia i terminy świadczenia usługi.
5. Udzielenie wsparcia nie zależy od kryterium dochodowego, jak również nie jest przyznawane w drodze decyzji administracyjnej.

6. W związku z optymalizacją pomocy w formie „opaski bezpieczeństwa” nie każda osoba, która ukończyła 60 rok życia otrzyma opaskę. Udzielenie pomocy będzie związane z aktualną sytuacją bytową osoby – w tym przede wszystkim zdrowotną i rodzinną.
7. W ramach Programu, seniorom w wieku 60 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w następujące funkcje:
  - przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
  - detektor upadku,
  - czujnik zdjęcia opaski/urządzenia,
  - lokalizator GPS,
  - funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
  - funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja),
8. Opaska bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora teleopieki – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne, poprosić o interwencję kogoś z najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych (np. pracownika socjalnego czy opiekunkę środowiskową) lub wezwać służby ratunkowe.

MODUŁ III

Przewyciężenie izolacji społecznej odczuwanej przez osoby starsze poprzez integrację w grupie, wpływającą na wzmocnienie sprawstwa osób starszych, wyjścia z izolacji społecznej oraz nawiązania kontaktów w środowisku lokalnym.

Realizatorami Modułu III będą następujące instytucje:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie (w tym koordynuje i monitoruje realizację programu)
- Muzeum w Chrzanowie im. Ireny i Mieczysława Mazarakich,
- Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie,
- Miejski Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Chrzanowie.

Ośrodek Pomocy Społecznej

Usługa będzie realizowana bezpośrednio przez pracowników OPS z wykorzystaniem własnych zasobów kadrowych oraz lokalowych.

Przyznawanie pomocy w ramach Modułu III obejmuje:

- Uczestnictwo w grupie wsparcia seniorów z Gminy Chrzanów – spotkania cykliczne moderowane przez pracowników socjalnych przygotowanych do prowadzenia grupy wsparcia dla seniorów.
- W ramach spotkań raz na dwa miesiące odbędą się zajęcia edukacyjne ze specjalistami w dziedzinie zdrowia seniorów oraz ich bezpieczeństwa.
- Wyjścia do miejsc kulturalno-rozrywkowych.
- Zapewnienie transportu dla osób starszych na spotkania i powrót do domu.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. W ramach programu gminom udziela się wsparcia finansowego na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
2. Gmina może otrzymać dotację celową z budżetu państwa na realizację działań przewidzianych programem, jeżeli udział środków własnych gminy wyniesie nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.
3. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych w programie po przyjęciu programu osłonowego lub uzupełnienie już przyjętego w danej gminie programu osłonowego o działania obejmujące zakres podmiotowy i przedmiotowy programu, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej – dotyczy Modułu II.
4. Niewykorzystana kwota dotacji podlega zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie o finansach publicznych.

VIII. KRYTERIA KWALIFIKUJĄCE DO OBJĘCIA PROGRAMEM

Do wsparcia w ramach Programu kwalifikuje się osoba starsza w wieku 60 lat i więcej, zamieszkująca Gminę Chrzanów i deklarująca, iż jest to faktyczne miejsce jej aktywności życiowej. Wymogiem formalnym jest rozpoznanie u rekrutowanego seniora problemu z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na wiek i/lub stan zdrowia. Kryterium

kwalifikującym seniora do udziału w Programie będzie również zagrożenie wykluczeniem społecznym ze względu na wiek i niepełnosprawność.

Do Programu może zostać zakwalifikowany senior, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić mu na co dzień wystarczającego wsparcia.

Korzystanie na co dzień z usług opiekuńczych nie wyklucza osoby starszej do udziału w Programie.

IX. REALIZATOR PROGRAMU

Realizatorem programu jest Gmina Chrzanów, do zadań której należy:

- 1) koordynacja, monitorowanie oraz nadzór nad realizacją programu w gminie;
- 2) rozeznanie potrzeb seniorów w wieku 60 lat i więcej w Gminie Chrzanów;
- 3) przyjęcie uchwałą programu osłonowego na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;
- 4) złożenie do właściwego wojewody, za pośrednictwem CAS, zapotrzebowania na środki uwzględniając liczbę osób w wieku 60 lat i więcej oraz potrzeby występujące w danej gminie;
- 5) przekazanie wojewodzie rocznego sprawozdania z realizacji Programu;
- 6) wypełniania obowiązku informacyjnego;
- 7) realizacja zgłoszeń seniorów, dokonywanych zarówno osobiście, jak i telefonicznie przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

X. OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany w okresie od dnia 1 lutego 2024 roku do dnia 31 grudnia 2024 roku, z możliwością przedłużenia na lata kolejne w sytuacji uznania zasadności dalszego podejmowania działań w tym zakresie.

XI. EWALUACJA PROGRAMU

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie w ramach Programu będzie koordynował działania oraz prowadził stały monitoring i nadzór nad realizacją programu w Gminie Chrzanów. Ponadto prześle wojewodzie sprawozdanie z realizacji Modułu II.